

OJCZYŻNA

NIEZALEŻNY TYGODNIK DEMOKRATYCZNY

Nr. 2/83

Sobota 24 stycznia 1948 r. Charbin.

Cena 50 Yuani

„Chcemy i nadal opierać władzę na bloku demokratycznych partii, na sojuszu robotniczo-chłopskim i na współpracy z postępującą drobną burżuazją“.

(Wicepremier rządu i Generalny sekretarz C. K. PPR Władysław Gomułka).

哈爾濱波蘭民主週報

Wicepremier Wł. Gomułka o Polskiej Partii Robotniczej

Wydawana w Belgradzie gazeta „O trwały pokój, o demokrację ludową“ zamieszcza artykuł wicepremiera rządu polskiego i ministra ziem odzyskanych Władysława Gomułki, sekretarza generalnego Centralnego Komitetu Polskiej Partii Robotniczej, o działalności tej partii.

WŁADZA W RĘKU KLASY ROBOTNICZEJ

Na wstępie wicepremier Gomułka stwierdza, że na skutek drugiej wojny światowej zaszły w Polsce głębokie zmiany społeczno-ekonomiczne, a siłą która je przeprowadziła była klasa robotnicza, z PPR na czele.

PPR, licząca obecnie około 800 tysięcy członków, zajmuje od pierwszej chwili wyzwolenia kierownicze wyżyny w najważniejszych dziedzinach życia odrodzonej Polski. W chwili zaś rozpoczęcia budowy nowej Polski partia ta liczyła zaledwie 20 tysięcy ludzi, przebywających przeważnie w oddziałach partyzanckich.

Zmiany strukturalne państwowego, politycznego i ekonomicznego ustroju Polski były przeprowadzone w drodze pokojowej, tj. w drodze niekrwawej rewolucji. Nie oznacza to bynajmniej, aby się obeszło bez walki i ofiar. W pierwszym okresie dywersji faszystowsko-reakcyjnej, w walce z bandami, zginęło od kul faszystowskich 14.876 ludzi, przeważnie członków PPR.

Pokojowa polska droga społecznych przemian i polska rewolucja, która się odbywała i odbywa w granicach prawnych, nie oznaczają bynajmniej sielanki klasowej i jest ostrą i często krwawą walką klasową.

Dążąc do władzy państwowej, PPR nie była zmuszona do obalania starego aparatu państwowego, gdyż aparat ten wówczas wogóle nie istniał.

Istota politycznych i ekonomicznych przemian, które zaszły w Polsce nie ogranicza się jedynie do reform, pozbawiających materialnej podstawy średnich i wielkich kapitalistów. Głębokość tych przemian należy mierzyć tymi przeobrażeniami, które zaszły w ustroju państwowym i zasadniczą przebudową całego aparatu państwowego oraz jego przystosowaniem do obrony interesów klasy robotniczej i wszystkich pracowników.

Polska Partia Robotnicza posiada decydujący wpływ na aparat państwowy i to jej nadzwyczaj ułatwia zadanie kierowania rozwojem stosunków społecznych w Polsce. Najważniejszą cechą t. zw. polskiej drogi do socjalizmu jest opanowanie przez marksistowską partię i przez inne partie szczerze demokratyczne i antyimperialistyczne, podstawowych ogniw aparatu państwowego, od góry aż do dołu.

Nie ulega wątpliwości, że klasa robotnicza i masy ludowe mogą zdobyć i utrzymać władzę tylko w drodze walki z reakcją, chociażby doszły one do tej władzy na skutek wyborów parlamentarnych, gdyż reakcja rozpocznie decydującą walkę o obalenie takiego rządu. Aparat państwowy znajdujący się w ręku takiego rządu i oddany sprawie mas pracowniczych ma ogromne znaczenie dla odparcia i rozproszenia sił reakcji. Polskie doświadczenie pokazało jak można skutecznie bronić się i przechodzić do natarcia na wroga, gdy klasa robotnicza i masy pracownicze posiadają w swoim ręku najsilniejszą i najbardziej skuteczną broń—władzę państwową.

CHARAKTERYSTYKA POLSKIEJ EKONOMIKI

PPR stwierdza, iż obecna polska ekonomika posiada

następujące gospodarcze układy:

1) drobnotowarowy—ogarniający większość gospodarstw chłopskich, znaczną część przedsiębiorstw rzemieślniczych i drobnych kupców;

2) prywatnokapitałowy—do którego należą bogate gospodarstwa chłopskie, korzystające z najemnej siły roboczej, prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe, część przedsiębiorstw rzemieślniczych, kupcy hurtowi i znaczna część detalicznych, właściciele domów, różni spekulanci itd.;

3) układ zawierający znaczne elementy socjalistyczne: państwowy przemysł, handel, kredyt, transport itp.

Przemysł upaństwowiony, posiadając znaczne elementy socjalistyczne, nie jest jeszcze socjalistycznym, gdyż zaledwie część produkcji gospodarki państwowej zostaje się w ręku państwa i jest przez państwo planowo, stosownie do potrzeb społecznych, rozdzielana. Znaczną natomiast część produkcji przemysłu upaństwowionego dostaje się do rąk elementów kapitalistycznych. I dlatego państwową ekonomikę naszą należy określić jako ekonomikę państwa demokracji ludowej, tj. taką, która ani nie jest kapitalistyczną, ani też socjalistyczną.

Elementy kapitalistyczne dążą do wyrwania się spod kontroli państwa i do otrzymania w swoje ręce maksymalnej części produkcji przemysłu upaństwowionego. Polska Partia Robotnicza zwalcza te dążenia i stara się podporządkować kapitalistyczne elementy kontroli państwa. PPR uważa również, że niski poziom polskiej gospodarki rolnej i produkcji przemysłu wyrobów codziennego użytku czyni nieodzownym, a nawet pożądanym w określonych warunkach i granicach,

rozwój bogatych gospodarstw na wsi i prywatnych przedsiębiorstw w mieście. PPR nie stawia również przed sobą zadania likwidacji prywatnego handlu detalicznego.

Rzecz jasna, że kapitalistyczne elementy powinny być tak regulowane, aby główną cechą naszego rozwoju była wzrastająca przewaga gospodarki państwowej.

»Doświadczenie uczy, że w państwach demokracji ludowej, kiedy władza polityczna i kierownicze stanowiska są w naszym ręku—powiada minister Gomułka—zadanie podporządkowania elementów kapitalistycznych polityce państwa ludowego, chociaż jest trudne, to jednak możliwe i realne«.

W dalszym ciągu wymienione są drogi i środki, jakimi powinno być przeprowadzone podporządkowanie elementów kapitalistycznych kontroli państwowej. Do nich należy m. in. i decydująca rola państwa i spółdzielczości w handlu hurtowym, tworzenie państwowych sklepów uniwersalnych w ośrodkach przemysłowych, rozwój spółdzielczości rolnej, tworzenie spółek rolniczych dla korzystania z maszyn rolniczych, ekonomiczna kontrola prywatnego przemysłu przez regulowanie dostaw surowca, walka z nielegalnym handlem prywatnym, kontrola cen prywatnego handlu hurtowego i detalicznego, polityka podatkowa itp.

TRZECHLETNI PLAN

Nasz trzechletni plan, który ma na celu dosyć znaczne podwyższenie przedwojennego poziomu spożycia przez odbudowę i rekonstrukcję przemysłu, i obrobienie niezasiłanych powierzchni, jest przeprowadzany pomyślnie, chociaż nieurodzaj spowodowany przez posuchę będzie przy-

czyną pewnych trudności gospodarczych.

Mówiąc o zasadniczych warunkach, wysuwanych przez PPR dla wypełnienia trzechletniego planu, wicepremier Gomułka wymienia m. in.: znaczne podwyższenie wydajności pracy przez jej racjonalizację i popieranie masowego ruchu spółzawodnictwa, który rozwijał się żywiłowo w niektórych dziedzinach przemysłu, użycie do robót nad wypełnieniem planu tej części ludności, która podlega poborowi wojskowemu, przez organizowanie z niej armii pracy, rozszerzenie eksportu celem zwiększenia importu potrzebnych maszyn i surowców.

OBCENY STAN GOSPODARKI NARODOWEJ

Handel zagraniczny rozwija się pomyślnie i w 1947 roku eksport prawdopodobnie osiągnie wartość około 300 milionów dolarów. Suma ta, biorąc pod uwagę spadek wartości dolara odpowiada wartości eksportu

polskiego w 1936, 1937 i w 1938 roku. Polska utrzymuje stosunki handlowe ze Związkiem Radzieckim i z państwami demokracji ludowej i w coraz większym stopniu z państwami kapitalistycznymi. Wykorzystując eksport węgla, udało się Polsce otrzymać dość duże kredyty towarowe od szeregu państw europejskich.

Aby ocenić osiągnięty obecnie poziom gospodarki narodowej, koniecznym jest przypomnienie o ogromnych stratach spowodowanych przez najazd hitlerowski. Wynoszą one w przemyśle 40%, w bydłe rogatym—67%, w koniach—55%, w nierogaciznie—83%. Do tego jeszcze trzeba dodać ogromne straty na skutek wyjałowienia gleby, zniszczenia transportu lądowego, morskiego i rzeczno, środków łączności, domów mieszkalnych, instytucji kulturalnych itd.

Pomimo wielkiego postępu dokonanego w ciągu ostatnich trzech lat rolnictwo polskie jeszcze nie wyrów-

nało strat poniesionych przez wojnę.

Produkcja przemysłowa Polski w jej dzisiejszych granicach przewyższyła przedwojenną produkcję Polski w jej ówczesnych granicach. Wzrost produkcji odbywał się jednak nierównomiernie i wynosił dla ciężkiego przemysłu 28%, a. dla energii elektrycznej 52% powyżej stanu przedwojennego. Lekki przemysł natomiast osiągnął zaledwie 80% stanu przedwojennego. Niski stan rozwoju przemysłu lekkiego tłumaczy się przede wszystkim zmniejszeniem się produkcji surowców gospodarki rolnej.

Realna płaca zarobkowa w średnim i wielkim przemyśle, biorąc pod uwagę zmiany w ustawodawstwie ubezpieczeń społecznych i wprowadzenie płatnych urlopów, w porównaniu z realną płacą zarobkową przedwojenną wynosi 80%. Jeżeli uwzględnimy wszystkie trudności gospodarcze, jakie były i są częściowo jeszcze do przewyciężenia, to zmniej-

szenie się realnej płacy zarobkowej o 20% w stosunku do czasów przedwojennych, jest dowodem wielkiej troski rządu o dobrobyt klasy robotniczej.

Stały wzrost realnej płacy zarobkowej nie idzie jednak w parze z wydajnością pracy, która z najrozmaitszych przyczyn wynosi zaledwie 75% wydajności przedwojennej. Do przyczyn, które obniżyły wydajność pracy należą: zużycie maszyn, przerwy w ruchu na skutek braku surowców, znaczne ilości nowych, niedostatecznie jeszcze wykwalifikowanych robotników i ich niedostateczna dyscyplina pracy.

Na skutek przeprowadzenia reformy rolnej i zaludnienia Ziemi Zachodnich przeciętna wielkość powierzchni gospodarstwa chłopskiego w centralnej Polsce powiększyła się z 5,5 do 7,7 hekt.

W ręku państwa znajduje się średni i wielki przemysł, banki, handel hurtowy czyli kluczowe pozycje gospodarki narodowej. (Cdn.)

Międzynarodowy Festiwal Młodzieży

W końcu lata 1947 roku stolica Czechosłowacji gościła w swoich murach 117 tysięcy młodzieży, wysłaników 71 państwa, która na wezwanie Wszechświatowej Federacji demokratycznej młodzieży przybyła na festiwal do Pragi.

Przedstawiciele wszystkich kontynentów, ras i narodów przybyli na cały miesiąc trwające święto, aby umocnić przyjaźń i międzynarodową współpracę demokratycznej młodzieży, aby zademonstrować jej jedność i zdecydowaną chęć walki o wolność i demokrację, przeciwko pozostałościom faszyzmu.

Na konkursach i w zawodach młodzież zapoznawała na festiwalu jedną drugą z osiągnięciami kultury, sztuki i sportu swoich krajów. Spotykali się ze sobą młodzi muzykanci, śpiewacy i kompozytorzy. Dziesiątki chórów, teatrów, zespołów tanecznych uczestniczyło w licznych konkursach, wieczorach i koncertach, demonstrując swoją narodową sztukę.

Urządzona na cześć festiwalu wystawa pokazywała życie artystyczne i twór-

czość młodzieży. Wystawa była urządzona przez organizacje młodzieżowe 38 państw, a w ich liczbie i przez polskie organizacje. W polskim dziale zwracały na siebie uwagę materiały o pracy młodzieży robotniczej i chłopskiej, wykazujące pogłębienie jak wielką siłą jest młodzież w powojennej odbudowie Polski.

Na festiwalu demonstrowano ponad sto dokumentalnych i artystycznych filmów różnych krajów. Wszystkie to czyniło z festiwalu wielkie międzynarodowe, kulturalne wydarzenie.

Na wystawach, przy demonstrowaniu filmów dokumentalnych, na wieczorach, przy ogniskach, toczyły się rozmowy budzące wielkie zainteresowanie wszystkich uczestników festiwalu. Umacniały one przyjacielskie stosunki pomiędzy młodzieżą różnych krajów. Umacniała je również wspólna praca. Wielu uczestników festiwalu wyraziło chęć pomocy swoją pracą powojennej odbudowie Czechosłowacji, Polski, Jugosławii i Bułgarii. Przedstawiciele 25 narodów wzięli udział w czasie festiwalu w pracy robotniczych bry-

gad młodzieżowych, zatrudnionych przy odbudowie poszczególnych krajów. W brygadach tych było wiele słowian z Kanady, Ameryki i Francji. Po powrocie do domów będą oni mogli opowiedzieć prawdę o życiu w swoich ojczystych krajach, obalając oszczerstwa rozpowszechniane przez międzynarodową reakcję o nowych demokratycznych krajach.

Przygotowania zespołów młodzieżowych do licznych współzawodnictw i konkursów, objętych programem festiwalu, trwały kilka miesięcy. Największy rozmach i najlepsze rezultaty osiągnęły one tam, gdzie młodzież była okazywana pomoc i poparcie, gdzie demokratyczne rządy wykazywały troskę o młode pokolenie. W Bułgarii przeprowadzono przed festiwalem olimpiadę narodową, w której brało udział wiele dziesiątków tysięcy młodzieży. W Czechosłowacji w przedfestiwalowym współzawodnictwie brało udział 6.000 młodzieży. W Polsce i w Jugosławii nie mniej starannie przygotowano się do festiwalu. Największą jednak pracę przeprowadził Antyfaszystowski Komitet Młodzieży Radzieckiej, który dla festi-

walu wybrał najlepszych kandydatów.

W konkursie muzykantów-wykonawców, który był poważnym i trudnym egzaminem, brało udział 94 młodych muzykantów, przedstawicieli 12 krajów. Radzieccy muzykanci we wszystkich współzawodnictwach uzyskiwali stale pierwsze miejsce. Zajęli je oni we współzawodnictwie skrzypków, wiolonczelistów, pianistów, muzykantów na instrumentach dętych oraz śpiewaków.

Zwycięzcami w konkursie młodych kompozytorów byli również przedstawiciele młodzieży radzieckiej, którzy otrzymali 2 pierwsze i 1 drugą nagrodę.

Dobre rezultaty osiągnęli na konkursie muzycznym również młodzi śpiewacy i muzykanci Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii, szczególnie na konkursach chórów, w których brały udział zespoły Francji, Polski, Jugosławii, Bułgarii, Czechosłowacji i Palestyny.

Doskonałe wyniki dał konkurs tańców ludowych. Wiele pięknych tańców ludowych zademonstrowała młodzież Węgier, Albanii, Norwegii, Austrii, Grecji, Francji i Rumunii. Uczestnicy

HENRYK ŚWIĄTKOWSKI
Minister Sprawiedliwości, wiceprezes
Komitetu Słowiańskiego w Polsce.

Naród polski obchodzi rocznicę Października

Spółczesność polskie uroczyste obchodzi 20-lecie Wielkiej Październikowej Socjalistycznej Rewolucji nie tylko jako święto zaprzyjaźnionego mocarstwa, które przed 30-tu laty, pod hasłem obalenia ucisku i panowania sprawiedliwości, wkroczyło na drogę nowego rozwoju, lecz również jako święto całej ludzkości. Znaczenie tego święta mogliśmy szczególnie dobrze zrozumieć i ocenić po minionej wojnie. Dla tego też uroczystości październikowe nie ograniczają się u nas do działalności Tow. Polsko-Radzieckiej przyjaźni. Biorą w nich udział wszystkie społeczne i polityczne organizacje, które szeroko i energicznie rozwinęły działalność kulturalno-propagandową.

Obchody Wielkiego października poprzedziły w Pol-

sce miesiąc kulturalnej wymiany ze Związkiem Radzieckim, — gazety, czasopisma, odczyty, wystawy i filmy zapoznają Polaków z życiem wielkiego kraju radzieckiego, z ogromnymi kulturalnymi i gospodarczymi osiągnięciami narodów ZSRR.

Wszystkie większe wydawnictwa — „Czytelnik“, „Wiedza“, „Książka“, „Państwowy Instytut Wydawniczy“ — włączyły do swych planów tłumaczenia utworów autorów radzieckich i książki o ZSRR. Tow. Polsko-Radzieckiej przyjaźni wydaje książkę Brusa „Poznaj prawdę“, Kowalczyka „Naród buduje“ i „Narodziny rewolucji“, d-ra Lissy „25 pieśni radzieckich“ i wiele innych. Specjalnie należy wyróżnić pracę prof. Siemradzkiego „Lenin i Stalin w Polsce“ — cenny przyczy-

nek do historii ruchu rewolucyjnego.

Czasopisma publikują artykuły i wzmianki o ZSRR i poświęcają dodatki niedzielne sprawie zbliżenia kulturalnego ze Związkiem Radzieckim. Niezależnie od tego każde czasopismo poświęca Związkowi Radzieckiemu specjalny zeszyt. Zeszyty takie są wydawane w zwiększonej objętości, o wielkich nakładach i w pięknej szacie zewnętrznej.

Wykłady urządzi się nie tylko w miastach, lecz również i w osiedlach robotniczych i po wsiach. Zgodnie z umową z Centralną Komisją Związków Zawodowych, Tow. Polsko-Radzieckiej przyjaźni rozesało, wydany o nakładzie 100 tysięcy egz. konspekt ogólnego wykładu o ZSRR, jak również trzy specjalne wykłady zastosowane do audytorium,

wydane o nakładzie 30 tysięcy egz. Oprócz tego wykłady przygotowały organizacje społeczne i instytucje, np. Polski Czerwony Krzyż — o osiągnięciach medycyny radzieckiej, Liga Morska — o epopei „Czeluskinów“ itd. W ten sposób w każdym przedsiębiorstwie, w każdym kolektywie odbędą się po dwa wykłady: jeden o charakterze ogólnym, drugi na temat bardziej bliski dla danego kolektywu. W porozumieniu z Ministerstwem Oświaty, w szkołach urządzi wykłady Związek Nauczycieli Polskich i organizacje młodzieżowe.

Akcja odczytowa osiągnęła szeroki rozmach również i na wsi. Pogadanki są ilustrowane filmami lub wystawami fotografii. Towarzyszą im popisy amatorskich zespołów lub zbioro-

festiwalu zachwycali się tańcami Mongolii, Korei, Palestyny, Indii, Ceylonu i Indonezji, ale największe powodzenie miały pełne ognia i życia tańce słowiańskie.

W konkursie tańców ludowych brało udział mnóstwo solistów i 36 zespołów reprezentujących 16 państw. Pierwsze miejsce przyznano zespołowi tańców ludowych ZSRR, drugie — Jugosławii, trzecie — Bułgarii. Konkurs ten był wspaniałą demonstracją wysokiej kultury artystycznej słowiańskich narodów, bogactwa tradycji w dziedzinie tańca ludowego i wybitnych wyników, osiągniętych przez młodzież w tej sztuce.

Z bogatym programem przybył na festiwal polski zespół. W poetycznej pantominie „Piękna Polska“ młodzi artyści przedstawili ulubione legendy i obyczaje polskie. W przedstawieniu „Pieśni robotniczego Śląska“ pokazano odrodzenie górniczych zagłębi Polski, nowych ludzi i bohaterów odbudowy kraju. Wielkie powodzenie miał też polski chór i program muzyczny.

W wystąpieniach muzykantów, śpiewaków i tancerzy przybyłych z różnych krajów słowiańskich nie mogło być, obok swoistych charakterystycznych właściwości rozwoju kultury naro-

dowej każdego z tych narodów, nie zauważyć nie mało cech ogólnych, zbliżających do siebie sztukę wszystkich narodów słowiańskich. I o tych cechach warto tutaj wspomnieć, gdyż mogą one pomóc znaleźć wytłumaczenie tego powodzenia, jakim się cieszyły na festiwalu popisy słowiańskie.

Słowianie zachowali wiarę ludowym tradycjom muzycznym i tanecznym. Z największym pietyzmem odnoszą się oni do otrzymanego spadku muzyczno-wokalnego. Większość wystąpień młodzieży słowiańskiej zdumiewała swą bliskością do najgłębszych źródeł twórczości ludowej i była daleka od wszelkich naleciałości obcych, zniekształcających sztukę. Nie można było powiedzieć tego o wystąpieniach młodzieży niektórych krajów, gdyż odbijały się w nich zgubne dążenia do stylizacji w duchu degradującego sztukę współczesnego burżuazyjnego Zachodu.

W mających wielkie powodzenie wystąpieniach młodych czeskich, jugosłowiańskich, polskich i bułgarskich muzykantów, wykonujących na festiwalu obok utworów Smetany, Dworzaka, Szopena i Moniuszki, również genialne utwory Muorgskiego, Czajkowskiego, Skriabina, ujawnił się ozyw-

czy wpływ rosyjskiej kultury artystycznej na kulturę pobratymczych narodów słowiańskich.

Wystąpienia słowiańskich delegacji odznaczały się wysokim poziomem artystycznym i demokratycznym kierunkiem ich współczesnego repertuaru. W wielu pieśniach, przedstawieniach i inscenizacjach znalazły odbicie tematy bohaterkiej walki młodzieży z faszyzmem, bohaterkie postacie walk wyzwoleniczych i tematy budowy nowego życia. Przywiązanie do wielkich ideałów wolności i demokracji, które wyrażały wystąpienia młodzieży słowiańskiej, dążenie Słowian do pokoju i umocnienia przyjaźni pomiędzy narodami, nie mogły nie wywołać głębokich sympatii u audytorium, gdzie obok młodzieży republikańskiej, Hiszpanii, walczącej Grecji i Indonezji, młodzieży Wietnamu i Indii, byli młodzi demokraci wszystkich innych krajów, którzy przybyli na festiwal aby się nawzajem poznać i walczyć wspólnie o pokój i postęp.

Młodzież słowiańska osiągnęła powodzenie nie tylko w artystycznej części festiwalu, lecz również i w licznych zawodach sportowych.

Młodzi polscy sportowcy uzyskali zwycięstwo w za-

wodach bokserskich i osiągnęli dobre wyniki w grach sportowych i w lekkiej atletyce.

Drużyny radzieckie zdobyły pierwsze miejsce w zawodach pływackich, w koszykówce i w siatkówce. Powszechny zachwyt wywołałi gimnastycy radzieccy.

Zasłużone zwycięstwo osiągnęły drużyny Czechosłowacji w footballu, ping-pongu i tenisie.

Ogólne wyniki festiwalu — to tryumf młodzieży, tryumf pokolenia, które wyrosło w latach wojny i w okresie powojennym. Festiwal był dowodem, że w krajach gdzie młodzieży jest udzielana należąca jej uwaga i pomoc całego narodu, gdzie się jej daje warunki twórczego rozwoju i doskonalenia się, tam młode pokolenie kontynuuje sławne tradycje i rozwija kulturę swoich narodów.

Taniec, pieśń, teatr, muzyka i sport byli na festiwalu nie tylko rozrywką lecz i pięknym sposobem wzajemnego poznawania się. Między młodymi przedstawicielami różnych krajów powstała prawdziwa przyjaźń, która jest zadatkiem skutecznej współpracy młodzieży w dziele walki o nowe i lepsze życie.

we słuchanie audycji radiowych.

Polskie radio urządza 10 koncertów muzyki radzieckiej, zawierających pieśni narodów radzieckich i utwory symfoniczne, oraz muzykę baletową kompozytorów Chaczaturiana, Prokofiewa, Szostakowicza. Polskie radio urządza również 17 audycji literackich poświęconych literaturze radzieckiej, opracowanych przez znanych polskich pisarzy. Radio podaje również montaż sztuki Simonowa, Marszaka i innych. Szereg audycji przeznaczony jest dla dzieci i szkół; urządza się cykl wykładów dla nauczycieli.

Na polskich ekranach demonstruje się lepsze filmy radzieckie. Komitety fabryczne organizują zbiorowe pokazy filmów radzieckich, po których urządzane są pogadanki. Ruchome kino dociera do najbardziej zapadłych kątów.

Teatry włączyły do swoich repertuarów sztuki autorów radzieckich.

Praca kulturalno-oświatowa klubów chłopskich i miesiąc wymiany są przeprowadzane pod hasłem dalszego wzmocnienia polsko-radzieckiej przyjaźni. Celowi temu służą wszystkie formy masowej pracy oświatowej jak np. specjalne numery gazet ściennych, wystawy, pokazy filmowe.

Zasługują na uwagę wystawy ruchome, zaopatrzone w zdjęcia fotograficzne, wykresy, rysunki itd. Kierownicy takich wystaw stawiają swój obszerny namiot na 1-2 dni w wiejskiej miejscowości. Tuż obok umieszcza się kiosk z książkami.

Tow. Polsko-Radzieckiej przyjaźni urządza dużo wystaw fotografii w wystawach sklepowych. Takie wystawy jak np. „Odpoczynek pracowników w ZSRR“, „Moskwa—stolica ZSRR“, „Kuznieckie Metalurgiczne Zakłady“, cieszą się zawsze dużym powodzeniem. Z dużych wystaw należy wyróżnić otwartą w Muzeum Narodowym w Warszawie w dniu 19 września, wystawę „800-lecie Moskwy“, wystawę „Życie i twórczość M. Gorkiego“ i wystawę „Dwa lata pracy Tow. Polsko-Radzieckiej Przyjaźni“.

O bardzo dużym nakła-

dzie wydana została przez Tow. Polsko-Radzieckiej Przyjaźni fotogazeta, poświęcona związkowi kulturalnym z ZSRR, i dwa plakaty znanego grafika prof. Gronowskiego.

W myśl planu miesięcznej wymiany kulturalnej, ma być umocniony osobisty kontakt pomiędzy przedstawicielami polskiego i radzieckiego społeczeństwa.

Przyjazd do Polski zespołu Mojsiejewa w pierwszych dniach września, był wybitnym wydarzeniem w polskim życiu artystycznym. Artyści życzliwie ustosunkowali się do przeprowadzającego wówczas w Polsce miesiąca odbudowy Warszawy i przeprowadzili zbiór datków na ten cel wśród publiczności. Ten czyn artystów radzieckich wywołał uczucie gorącej wdzięczności w sercach wszystkich Polaków. Spodziewamy się, że i w przyszłości będziemy gościć wśród siebie nowe grupy wybitnych radzieckich uczonych, pisarzy, artystów i sportsmenów. Nasi najmłodszy obywatele—dzieci—także wnoszą swój wkład w dzieło umocnienia przyjaźni narodu polskiego z narodami radzieckimi: prowadzą one wymianę listów i prezentów z dziećmi radzieckimi.

Naród nasz cześć pamięć poległych w Polsce żołnierzy Armii Radzieckiej. Organizacje społeczne, kobiety polskie i specjalnie utworzony Ogólnopolski Komitet, na mogiłach poległych żołnierzy Armii Radzieckiej, oddają honory bohaterom radzieckim, którzy oddali swoje życie „za naszą i waszą wolność“.

Zrozumiałym jest zainteresowanie społeczeństwa polskiego tym okresem życia wielkich twórców socjalistycznego państwa—Lenina i Stalina—który spędzili oni w Polsce. W Poroninie pod Krakowem, napisał Lenin artykuł „O prawie narodów do samookreślenia“; miał odczyt w Krakowie o kwestii narodowościowej. W Poroninie Lenina odwiedził Stalin, który wówczas pisał swą pracę „Marksizm a zagadnienia narodowościowe“.

Polska ucierpiała od agresji hitlerowskiej więcej od innych państw. Dla nas Polaków zwycięskie idee Le-

nina i Stalina mają to szczególne znaczenie, że stały się one podstawą mocy Związku Radzieckiego i ostoją pokoju i sprawiedliwości na całym świecie. Rewolucji październikowej mamy do zawdzięczenia, żeśmy otrzymali niepodległość i że jesteśmy na drodze postępu i demokracji. Starannie zbieramy znajdujące się w Polsce relikwie wielkich wodzów Października i w Poroninie, na domie w którym żył i tworzył Lenin została umieszczona tablica pamiątkowa, a wewnątrz otwarte zostało muzeum.

Z Polski i o Polsce

WYPEŁNIANIE PLANU

Polski przemysł upaństwowiony skutecznie walczył w ubiegłym roku o wykonanie norm państwowego planu przed wyznaczonym terminem. Najlepsze wyniki osiągnął przemysł węglowy. Plan produkcji upaństwowionego przemysłu obuwni został wykonany już 20 listopada; zamiast przewidywanych 3.600.000 par obuwni, wykonano 3.672.000 par. Przemysł sztucznego jedwabiu wykonał roczny plan już 1 listopada, dając 17 milionów metrów tkanin. Produkcja stali osiągnęła planowaną roczną ilość 4 grudnia, dając 1.451.000 ton stali. Tegoż dnia został wykonany plan produkcji żelaza walcowanego i przemysłu rowerowego.

WSPÓŁPRACA PPS Z PPR

Radio amerykańskie doniosło 14 b. m. o wyłonieniu przez naczelne władze partyjne PPS specjalnej komisji, której powierzono utrzymywanie stałej, najściślejszej łączności z PPR.

Sprawy miejscowe

O REPATRIACJI

Jak się dowiadujemy Tymczasowy Komitet wysłał władzom polskim dn. 19 b. m. imienny wykaz wszystkich osób ubiegających się o wyjazd do Polski. W liście załączonym do tego wykazu Tymczasowy Komitet prosił zarówno o telegraficzne

potwierdzenie odbioru ostatnich listów, jak i stwierdzenie, że repatriacja będzie przedsięwzięta.

Tymczasowy Komitet w liście tym podkreślił również, że wśród obywateli polskich panuje wzburzenie z powodu braku zainteresowania się ich losem i nie-reagowania na ich chęć wyjazdu do Polski, zaznaczając, że telegraficzna zapowiedź repatriacji przyczyni się znacznie do uspokojenia umysłów. Poruszona też była sprawa konieczności umożliwienia przekazania do Polski sum pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży majątków nieruchomości przez ubiegających się o wyjazd.

MATCH HOKEJOWY

Niedawno zorganizowana drużyna hokejowa PKS „Polonia“ pomimo bardzo krótkiego treningu, a nawet braków w ekwipunku i w umundurowaniu, już w niedzielę dn. 18 b. m. przy spotkaniu koleżeńskim z drużyną hokejową „KCzŻD“, dała dowód, że posiada bardzo dobry materiał ludzki. Drużyna nasza grała w składzie następującym: chwilowo nie obecnego kapitana drużyny M. Antuszewicza zastępował S. Antuszewicz, grający w obronie wraz z E. Spychalskim. Środkiem napadu był L. Spychalski, na skrzydłach napadu grali J. Rzewuski i Wł. Ciechański. Bramkarzem był Wł. Niewiadomski. Grała drużyna ładnie i dobrze, bo 2 bramki zrobił L. Spychalski i 1 Wł. Ciechański. Jedyną bramkę dla „KCzŻD“ zrobił jej nowy kapitan S. Solecki, do niedawna jeszcze kapitan drużyny piłkarskiej „Polonia“.

SPROSTOWANIE

W numerze 69 „Ojczyzny“ z dnia 12 lipca r. ub., przez przeoczenie, podaliśmy błędnie nazwisko p. Ambasadora R. P. w ZSRR, które prawidłowo brzmi Marian Naszkowski. Błąd ten powtórzyliśmy jeszcze raz w numerze 80 „Ojczyzny“ z dn. 13 grudnia r. ub., za co niniejszym jaknajmocniej Pana Ambasadora przepraszamy. Redakcja.

BIBLIOTEKA jest czynna w poniedziałki i piątki od godz. 4 do 6 popoł.

NASTĘPNY NUMER UKAŻE SIĘ 7 LUTEGO.